Klima og Byudvikling
Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen

Bilag 5 Juridisk vurdering om analyse af borgernes tid

25-10-2026

Sagsnummer I F2
2026 - 14955

Dokumentnummer i F2
269849

Sagsnummer eDoc
2026-0213782

Det er vurderingen, at der kan være hjemmel til at udarbejde og takstfinansiere en analyse af borgernes tidsforbrug på affaldssortering, hvis den bruges som led i kommunens planlægning eller optimering af affaldsordningerne. En samfundsøkonomisk analyse kan derimod ikke takstfinansieres, hvis formålet er at opgøre, hvad affaldssorteringen samlet set koster for samfundet, herunder værdien af borgernes tidsforbrug, og vurdere, om sorteringen "kan betale sig".

Juridisk vurdering

Materiel hjemmel – hvad kan kommunen undersøge?

Kommunen har efter miljøbeskyttelseslovens §§ 45 og 47 ansvar for at håndtere og planlægge håndteringen af affald. Kommunen har derfor også et handlerum til at beslutte, hvordan affaldsordningerne skal tilrettelægges inden for de krav, der følger af affaldslovgivningen.

Det betyder, at kommunen godt kan undersøge f.eks. borgernes tidsforbrug og besvær ved forskellige sorteringskrav eller indsamlingsmodeller, hvis undersøgelsen skal bruges til at kvalificere, hvordan ordningerne bedst kan indrettes og optimeres.

Det er i tråd med en tidligere sag, hvor kommunen vurderede, at der var hjemmel til at undersøge ældre borgeres udfordringer med affaldssortering og udarbejde forslag til forbedringer, og at undersøgelsen kunne finansieres over affaldsgebyrerne. Sagen illustrerer, at borgernes besvær og tidsforbrug kan undersøges, når formålet er at forbedre og tilrettelægge kommunens affaldsordninger.

Omvendt viser en anden tidligere sag om central affaldssortering, at kommunens handlerum har en klar grænse. Her blev det vurderet, at der ikke var hjemmel til at erstatte kildesortering med central affaldssortering, fordi den ønskede løsning ikke var forenelig med de gældende regler. Kommunen kan således undersøge og optimere, hvordan en lovbestemt affaldsopgave skal tilrettelægges, men kan ikke bruge analysen til at fravige eller tilsidesætte de krav, der følger af affaldslovgivningen.

Finansiel hjemmel – kan kommunen betale for analysen over affaldsgebyrerne?

Det skal vurderes særskilt efter miljøbeskyttelseslovens § 48, stk. 1, nr. 1. Bestemmelsen giver mulighed for at finansiere udgifter til bl.a. planlægning, etablering, drift og administration af affaldsordninger.

Klima og Byudvikling

Njalsgade 13
2300 København S

EAN-nummer
5798009809452

En analyse af borgernes tidsforbrug vil derfor efter omstændighederne kunne takstfinansieres, hvis den har en konkret og direkte sammenhæng med planlægningen eller optimeringen af affaldsordningerne.

Det er anderledes, hvis formålet alene er at opgøre værdien af borgernes tidsforbrug og derefter vurdere, om den lovbestemte affaldssortering samlet set er samfundsøkonomisk hensigtsmæssig. Her er formålet ikke at finde ud af, hvordan kommunen bedst indretter ordningerne, men at undersøge, om opgaven overhovedet "kan betale sig". Det har efter forvaltningens vurdering en for indirekte sammenhæng med kommunens planlægning, etablering og drift af affaldsordningerne til, at udgiften kan afholdes over affaldstaksterne.

Derudover skal kommunen anvende takstmidlerne økonomisk forsvarligt. Det betyder bl.a., at der skal være en konkret forventning om, at resultatet af en analyse kan anvendes i kommunens affaldsopgave. Jo større og dyrere analysen er, desto mere konkret bør dette kunne begrundes.